BERXWEDAN

KOVAR

SAYI 1 · ARALIK 2026

KADIN VE DİRENİŞ

AMED Kadınlar dayanışma yaşatır

ŞOREŞ AMARGÎ Kadın özgürleşmeden insanlık kurtulamaz

NUJIYAN Duyulmayan seslerin türküsü

BM RAPORU Kadınların %93'ü polise başvurmuyor

berxwedannuce.com

TÜRKÇE · KURMANCÎ

BERXWEDAN KOVAR

SAYI 1 · ARALIK 2026 · AYLIK DERGİ

SUNUŞ

Haberin akışını durdurmak

Berxwedan Kovar'ın ilk sayısıyla merhaba.

Haber hızla akıp gidiyor. Bir gün manşette olan bir kadın cinayeti, ertesi gün yerini başka bir habere bırakıyor; geriye bir isim, bir tarih, bir sayı kalıyor. Berxwedan Kovar bu akışı bir anlığına durdurmak, okuru bir konunun başında daha uzun tutmak için çıkıyor. Her ay bir dosya, köşe yazarlarımızın kalemi, sahadan haberler ve verilerle; Türkçe ve Kurmancî olarak.

İlk sayımızı kadınlara ayırdık. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde Amed'den Mersin'e kadınlar sokaktaydı. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu'na göre bu yılın 1 Ocak–23 Kasım döneminde 246 kadın katledildi, 109 kadının ölümü şüpheli kayıtlara geçti. Rojin Kabaiş'in ölümü hâlâ aydınlatılmadı, Gülistan Doku hâlâ kayıp.

Ama bu sayı yalnızca bir yas defteri değil. Kadınların örgütlü mücadelesinin, dayanışmasının ve Barış ve Demokratik Toplum Süreci'ndeki iddiasının da kaydı. Şoreş Amargî'nin yazdığı gibi, kadın özgürleşmeden insanlık kurtulamaz. Amed'de yürüyen kadınların dediği gibi, kadınlar dayanışma yaşatır.

Berxwedan Kovar her ayın başında berxwedannuce.com'da. İyi okumalar.

Berxwedan Kovar Yayın Kurulu

İÇİNDEKİLER

DOSYA: KADIN VE DİRENİŞ

1. BEDRAN CAN 25 Kasım 2026: On ayda 247 kadın öldürüldü, 289 kadının ölümü şüpheli
2. BEDRAN CAN Amed'de kadınlar 25 Kasım'da "Kadınlar dayanışma yaşatır" diyerek yürüdü
3. BEDRAN CAN BM raporu: Şiddete uğrayan kadınların yüzde 93'ü polise başvurmuyor
4. HABER MERKEZİ Zilan Oktay: Cezasızlık politikasının ağır toplumsal sonuçları oluyor
5. BEDRAN CAN Fidan Ataselim: Demokrasinin altı oyuldukça baskı ve şiddet artıyor
6. BEDRAN CAN Hatimoğulları: Barış kadınların eliyle kurulacak
7. HABER MERKEZİ Düren'de koruma talebine rağmen katledildi: Vesile Akın davası
8. HABER MERKEZİ Amed'de son iki yılda öldürülen kadınlar için 'hafıza ağacı'
9. BEDRAN CAN Hana: İran'da 2025'te en az 207 kadın cinayeti belgelendi

KÖŞE YAZILARI

1. ŞOREŞ AMARGÎ Kadın Özgürleşmeden İnsanlık Kurtulamaz
2. NUJİYAN Duyulmayan Seslerin Türküsü
3. SÎPAN XELAT Küçük Bir Sitem: Bugüne ve Yarına
4. JORÎN PEZKOVÎ Kadınların Armonisi: "Her kadın bir ritim, her ritim bir devrim."
5. ROJÎYAN Dört Duvarın Ardında Kalan Sesler
6. NUJİYAN Şimdi sormanın günü!

BERXWEDAN KOVAR · SAYI 1

Dosya: Kadın ve Direniş

DOSYA: KADIN VE DİRENİŞ

25 Kasım 2026: On ayda 247 kadın öldürüldü, 289 kadının ölümü şüpheli

Bedran Can · 23 Kasım 2026

Mersin'de 25 Kasım öncesi düzenlenen kadın yürüyüşü

> *Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'na göre 2026'nın ilk on ayında en az 247 kadın öldürüldü, 289 kadın şüpheli biçimde ölü bulundu. Kürt kadın hareketi 25 Kasım'ı "Öz güç ve özgür iradeyle şimdi kadın zamanı" şiarıyla karşılıyor.*

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne sayılı günler kala tablo ağır. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun (KCDP) verilerine göre 2026'nın ilk on ayında en az 247 kadın erkekler tarafından öldürüldü, 289 kadın ise şüpheli biçimde ölü bulundu. Platform Genel Sekreteri Fidan Ataselim'in dikkat çektiği gibi, şüpheli ölümler artık sayıca cinayetleri geçmiş durumda.

Ekimde 20 cinayet, 39 şüpheli ölüm

KCDP'nin ekim raporuna göre yalnızca ekim ayında 20 kadın öldürüldü, 39 kadın şüpheli şekilde hayatını kaybetti. Öldürülen kadınların 15'i ateşli silahla katledildi, 9'u kendi evinde öldürüldü. Kadınların yüzde 15'i, 6284 sayılı yasa kapsamında hakkında koruma kararı varken öldürüldü; geri kalanların çoğunda koruma kararı olup olmadığı tespit edilemedi.

Cinayetlerin 14'ünde neden belirlenemedi. Dört kadın boşanmak istediği ya da barışmayı reddettiği için öldürüldü. Platform verilerine göre ekimde Mardin ve Aydın'da üçer şüpheli kadın ölümü kaydedildi.

Sayılar kurumdan kuruma değişiyor: Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu ekimde 21 kadın cinayeti ve 12 şüpheli ölüm kaydetti. Kadın örgütlerinin sayımları basına yansıyan vakalara dayandığı için gerçek sayının daha yüksek olabileceği vurgulanıyor.

“İntihar” ve “düşme” açıklamalarına itiraz

Ataselim, İstanbul Kadıköy’deki 25 Kasım yürüyüşünde şüpheli ölümlerin “intihar” ya da “düşme” denilerek kapatılmasına itiraz etti; Gülistan Doku ve Aysun Yıldırım dosyalarında hâlâ ilerleme olmadığını hatırlattı.

Gülistan Doku, 5 Ocak 2020’de Dersim’de kaybettirildi. Ailenin avukatı Ali Çimen, delillerin karartılmasında rol aldıkları iddiasıyla 108 emniyet görevlisi hakkında suç duyurusunda bulundu. Gülistan Doku soruşturmasındaki son gelişme

Kürdistan’da 25 Kasım: “Öz güç ve özgür iradeyle şimdi kadın zamanı”

Kürt kadın hareketi bu yılki 25 Kasım’ı “Öz güç ve özgür iradeyle şimdi kadın zamanı” şiarıyla karşılıyor. TJA’nın etkinlikleri Amed’de Sümerpark’ta başladı. Amed Büyükşehir Belediyesi Kadın Meclisi, aynı parkta son iki yılda kentte öldürülen kadınların isimlerinin asıldığı bir “hafıza ağacı” oluşturdu.

Dicle Amed Kadın Platformu, 25 Kasım’da saat 17.30’da Ofis’teki Dünya Kavşağı’ndan Rojava Parkı’na yürüyecek. Büyükşehir Belediyesi 23-25 Kasım arasında Dicle Üniversitesi kampüsünde ve Ulu Cami önünde stant kuruyor. Amed Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı Serra Bucak ve DEM Parti Sözcüsü Ayşegül Doğan, Siverek’teki 25 Kasım yürüyüşüne katıldı.

Mersin’de de kadınlar yürüdü; DEM Parti Urfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan, “Rojin Kabaiş’e ne oldu? Gülistan Doku nerede?” diye sordu. DBP Eş Genel Başkanı Çiğdem Kılıçgün Uçar ise “En büyük öz savunmamız örgütlü mücadelemizdir” dedi.

Sınır tanımayan şiddet

Erkek şiddeti diasporada da can alıyor. Almanya’nın Düren kentinde Mêrdînli beş çocuk annesi Vesile Akın, daha önce koruma talep etmesine rağmen ayrı yaşadığı eşi tarafından öldürüldü. İran’da ise bir yılda en az 61 kadın idam edildi; gözaltına alınan iki Kürt kadından hâlâ haber alınamıyor.

Neden 25 Kasım?

25 Kasım, Dominik Cumhuriyeti’nde Trujillo diktatörlüğüne karşı mücadele eden Mirabal kardeşlerin (Patria, Minerva ve María Teresa) 25 Kasım 1960’ta katledilmesinin yıl dönümü. Latin Amerikalı kadınlar 1981’den beri bu günü anıyor; Birleşmiş Milletler 1999’da 25 Kasım’ı Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ilan etti.

Türkiye, kadına yönelik şiddetle mücadelede temel uluslararası belge olan İstanbul Sözleşmesi’nden 2021’de cumhurbaşkanı kararıyla çekildi. Kadın örgütleri o günden bu yana sözleşmenin yeniden yürürlüğe konmasını ve 6284 sayılı yasanın eksiksiz uygulanmasını talep ediyor.

Şiddete uğrarsanız

Şiddete uğrayan ya da tehdit altındaki kadınlar acil durumlarda 112’yi, 7 gün 24 saat ALO 183’ü arayabilir. Kadın örgütleri de hukuki ve psikolojik destek veriyor.

Bu yazı, BERXWEDAN NÛÇE’nin 25 Kasım dosyasının parçasıdır. Dosyada kadın cinayetleri, cezasız kalan davalar ve kadınların adalet mücadelesine dair haberlerimizi bir arada bulabilirsiniz.

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/25-kasim-2026-on-ayda-247-kadin-olduruldu-289-supheli-olum

DOSYA: KADIN VE DİRENİŞ

Amed’de kadınlar 25 Kasım’da “Kadınlar dayanışma yaşatır” diyerek yürüdü

Bedran Can · 25 Kasım 2026

Amed’de 25 Kasım yürüyüşünde mor yelekli kadınlar harf harf “Jin Jiyan Azadî” yazdı. Görüntü: Berxwedan Nûçe

> *Amed’de kadınlar, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’nde Ofis’teki Dünya Kavşağı’ndan Rojava Parkı’na doğru yürüdü. Kortejin önünde mor yelekli kadınlar harf harf “Jin Jiyan Azadî” yazdı.*

Amed’de kadınlar, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’nde “Kadınlar dayanışma yaşatır” şiarıyla sokağa çıktı. Ofis semtindeki Dünya Kavşağı’nda bir araya gelen kadınlar, akşam saatlerinde Rojava Parkı’na doğru yürüyüşe geçti.

Kortejin en önünde mor yelekler giyen kadınlar, ellerinde taşıdıkları harflerle “Jin Jiyan Azadî” yazısını oluşturdu. Arkada Kurmancî pankartlar ve kadın cinayetlerine, şüpheli kadın ölümlerine dikkat çeken dövizler taşındı. Dövizler arasında hâlâ akıbeti bilinmeyen Gülistan Doku için adalet isteyenler de vardı. Yürüyüş boyunca “Jin, jiyan, azadî” sloganı atıldı.

> ***Kadınlar dayanışma yaşatır.***

Çağrı belediyelerden ve kadın örgütlerinden

DEM Partili belediyeler, 13 Kasım’da Anıt Park’ta yaptıkları açıklamayla kentte 25 Kasım çalışmalarını başlatmış, kadınları bugün saat 17.30’da Dünya Kavşağı’ndaki yürüyüşe çağırmıştı. Açıklamada Gülistan Doku’nun hâlâ aydınlatılamayan akıbeti ile Rojin Kabaiş’in şüpheli ölümüne dikkat çekilmiş, her iki dosyanın bütün yönleriyle aydınlatılması ve sorumluların hesap vermesi istenmişti (Diyarbakır Söz).

Özgür Kadın Hareketi (TJA) de 25 Kasım eylemlerinin startını 7 Kasım’da Siverek’te vermişti. TJA’nın açıklamasında “Kadın dayanışmasını büyütecek, öz güç ve öz irademizle

şiddetsiz bir toplumu inşa etmek için çalışacağız” denilmişti (Diyarbakır Söz).

Bu yıl 246 kadın katledildi

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu verilerine göre 1 Ocak–23 Kasım 2026 arasında 246 kadın katledildi, 109 kadının ölümü şüpheli kayıtlara geçti. DEM Parti Colemêrg Milletvekili Öznur Bartin, bu tablonun araştırılması için Meclis’e önerge verdi (haberi okuyun).

Amed’deki yürüyüşün görüntüleri haberin başındaki videoda.

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/amedde-kadinlar-25-kasimda-kadinlar-dayanisma-yasatir-diyerek-yurudu

DOSYA: KADIN VE DİRENİŞ

BM raporu: Şiddete uğrayan kadınların yüzde 93'ü polise başvurmuyor

Bedran Can · 24 Kasım 2026

Kadına yönelik şiddete karşı bir eylem. Foto: Rafael Medeiros, Esquerda.net / Wikimedia

> *UN Women'ın raporuna göre dünyada kadınların yaklaşık üçte biri fiziksel ya da cinsel şiddete uğruyor, ancak yalnızca yüzde 7'si polise başvuruyor. 2025'te 47 bin kadın ve kız çocuğu yakınları tarafından katledildi.*

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi'nin (UN Women) 23 Kasım'da yayımladığı "Şiddet Mağduru Kadınların Adalete Erişimi" başlıklı rapora göre, dünya genelinde 15-49 yaş arasındaki kadınların yaklaşık üçte biri fiziksel ya da cinsel şiddete maruz kaldı. Şiddete uğrayan kadınların yalnızca yüzde 7'si kolluk kuvvetlerine başvurdu.

Raporda, şiddete uğrayan kadınların yalnızca dörtte birinin şiddetten kurtulmak için destek aradığı ve bu oranın birçok ülkede zaman içinde düştüğü belirtildi. Kadınların polise başvurmamasının nedenleri arasında kolluğa duyulan güvensizlik ve yasal sürecin, özellikle ev içi şiddeti daha da tırmandırabileceği kaygısı gösterildi.

Avrupa Birliği'ne üye 27 ülkenin verilerine göre fiziksel ya da cinsel şiddete uğrayan kadınların yüzde 64'ü yaşadıklarını yakınlarıyla paylaşırken yalnızca yüzde 14'ü polise gitti.

Davaların çoğu cezasız kalıyor

Raporda, kadınlar adalete başvursa bile soruşturmaların süreç içinde kapatıldığı, davaların mahkûmiyetle sonuçlanmadığı ya da şiddet vakalarının adalet sisteminin dışında kaldığı vurgulandı. Özellikle eş, sevgili gibi yakın partnerlerin uyguladığı şiddete ilişkin bildirilen vakaların yüzde 63 ila yüzde 97'sinin mahkûmiyetle sonuçlanmadığı belirtildi.

2025'te 47 bin kadın yakınları tarafından katledildi

UN Women ve BM Uyuşturucu ve Suç Ofisi'nin (UNODC) hazırladığı "2025 Yılında Kadın Cinayetleri" raporuna göre ise 2025'te yaklaşık 47 bin kadın ve kız çocuğu yakın partnerleri ya da aile üyeleri tarafından katledildi. Bu sayı, 2025'te dünya genelinde kasten öldürülen 78 bin kadın ve kız çocuğunun yaklaşık yüzde 60'ına karşılık geliyor. Amerika kıtasında ve Avrupa'da partnerleri ya da aile üyeleri tarafından katledilen kadınların sırasıyla yüzde 70'i ve yüzde 63'ü yakın partnerleri tarafından katledildi.

Raporda, kadın cinayetlerine karşı yasal çerçeveler güçlendirilmiş olsa da incelenen ülkelerin yaklaşık yüzde 70'inde kadınların adalete erişimde erkeklere göre daha büyük engellerle karşılaştığı vurgulandı. Bu engellerin başlıca nedenleri arasında ayrımcı yasalar, yasa ile uygulama arasındaki uçurum, kurumsal önyargılar ve adalete erişimi kısıtlayan toplumsal normlar sayıldı.

Raporda, kadınların ve kız çocuklarının katledilmeden önce çoğu zaman farklı şiddet biçimlerine maruz kaldığı, müdahale edilmediğinde şiddetin giderek tırmandığı ve belgelenmiş kadın cinayetlerinin önemli bir bölümünde kadınların daha önce yaşadıkları şiddeti yetkililere bildirmiş olduğu da hatırlatıldı.

Kaynak: Evrensel

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/bm-raporu-siddete-ugrayan-kadinlarin-yuzde-93u-polise-basvurmuyor

DOSYA: KADIN VE DİRENİŞ

Zilan Oktay: Cezasızlık politikasının ağır toplumsal sonuçları oluyor

Haber Merkezi · 16 Kasım 2026

Amed Barosu Kadın Hakları Merkezi Yönetim Kurulu Üyesi Avukat Zilan Oktay, kadın cinayetlerinde cezasızlık politikasının yalnızca adliye salonlarıyla sınırlı kalmadığını, tüm kadınların yaşamını ve güvenliğini etkileyen toplumsal sonuçlar doğurduğunu söyledi. Oktay, 2026'nın ilk on ayında en az 247 kadının öldürüldüğünü, 286 kadının ise şüpheli şekilde yaşamını yitirdiğini belirtti.

Amed Barosu Kadın Hakları Merkezi Yönetim Kurulu Üyesi Avukat Zilan Oktay, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinde cezasızlık uygulamalarının toplumsal sonuçlarına dikkat çekti. Oktay, verilen kararların sadece ilgili dava veya faille sınırlı kalmadığını, diğer kadınların güvenliğini de etkilediğini vurguladı.

2026 yılının ilk on ayında Kürdistan ve Türkiye kentlerinde en az 247 kadın erkekler tarafından katledildi, 286 kadın ise şüpheli şekilde yaşamını yitirdi. Yıl içinde görülen dört kadın cinayeti davasında faillere iyi hal indirimi uygulandı. Geçmiş yıllara ait takipsizlik veya cezasızlıkla kapatılan dosya sayısına dair resmi veri bulunmazken, kadın örgütleri ve milletvekillerinin taleplerine rağmen güncel veriler kamuoyuyla paylaşılmıyor.

Amed'de 2026'da altı kadın erkekler tarafından öldürüldü, dört kadın da şüpheli şekilde hayatını kaybetti. Kentte son olarak Rojda Odabaşı, alt komşusu Mazlum Çelebi'nin silahlı saldırısına uğradı. Tutuklanan Çelebi, iki ay sonra tahliye edildi. Bu olayların ardından kentte kadınlar adalet nöbeti başlattı.

Oktay, merkeze 2026'nın ocak ayından bu yana toplam bin 500 başvuru yapıldığını, başvuruların büyük bölümünü psikolojik şiddetin oluşturduğunu belirtti. Önceki yıllarda fiziksel

şiddet başvurularının daha yoğun olduğunu, son dönemde psikolojik şiddetin daha görünür hale geldiğini ifade eden Oktay, bu değişimde farkındalık çalışmalarının etkili olduğunu söyledi. Oktay, cinsel şiddet başvurularının düşük olmasını, bu şiddet türünün her zaman fark edilmemesine ve özellikle evlilik içinde yaşanan cinsel zorlamaların normalleştirilmesine bağladı. Başvuru sayılarının gerçek tabloyu tam yansıtmadığını dile getirdi.

Cezasızlık algısının soruşturmaların etkin yürütülmemesi, delillerin eksik değerlendirilmesi, yargılamaların uzunluğu ve bazı dosyalardaki ceza indirimleriyle güçlendiğini belirten Oktay, kadınların adalet arayışında sürekli anlatmak ve ispatlamak zorunda bırakıldığını, bunun yargıya güveni zedelediğini kaydetti. Faillerin eylem öncesinde alacakları cezayı ve yararlanabilecekleri indirimleri hesapladığını söyleyen Oktay, devletin failleri cesaretlendiren bir politika izlemesinin şiddetin rahatça uygulanmasına yol açtığını ifade etti.

Oktay, bir dosyadaki cezasızlığın başka failler için cesaret verici örnek oluşturduğunu ve yeni şiddet olaylarının önünü açabildiğini belirtti. 6284 sayılı kanun kapsamındaki koruma kararlarının uygulanması ve denetlenmesinde eksiklikler bulunduğunu, tedbir ihlallerinde müdahalenin gecikmesinin, kurumlar arası koordinasyon sorunlarının ve riskin yeterince ciddiye alınmamasının kadınların yaşamını tehlikeye attığını söyledi.

Kadınların şiddeti bildirmesinin önünde aile ve çevre baskısı, damgalanma korkusu, çocuklara ilişkin kaygılar, ekonomik bağımlılık ve kurumsal engeller bulunduğunu aktaran Oktay, "Kadınların sessizliği, şiddetin olmadığı anlamına gelmez" dedi. Oktay, hukuki mekanizmaların yanı sıra sosyal destek politikalarının güçlendirilmesi, hakim, savcı ve kolluk personeline düzenli eğitim verilmesi, soruşturmaların etkin yürütülmesi, koruma kararlarının denetlenmesi ve yargılamaların makul sürede tamamlanması çağrısında bulundu. Sığınma evlerinin kapasitesinin artırılmasını, ücretsiz hukuki ve psikolojik destek sağlanmasını ve kadınların ekonomik bağımsızlık kazanması için koşullar oluşturulmasını istedi.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü dolayısıyla yargı kurumlarına ve karar alıcılara seslenen Oktay, mücadelenin söylemde kalmaması ve somut politikalarla desteklenmesi gerektiğini vurguladı. Kadınların yaşam hakkının korunmasının devletin temel yükümlülüğü olduğunu belirten Oktay, etkin soruşturmalar yürütülmesini, cezasızlığa yol açan uygulamaların önüne geçilmesini, kadınların kazanılmış haklarının korunmasını ve kadın örgütleri ile baroların deneyimlerinden yararlanılarak karar alma süreçlerine aktif katılımlarının sağlanmasını talep etti. Oktay, "Kadınların şiddetten uzak, özgür ve eşit bir yaşam sürmesi bir lütuf değil, temel bir insan hakkıdır" ifadelerini kullandı.

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/zilan-oktay-cezasizlik-politikasinin-agir-toplumsal-sonuclari-oluyor

DOSYA: KADIN VE DİRENİŞ

Fidan Ataselim: Demokrasinin altı oyuldukça baskı ve şiddet artıyor

Bedran Can · 24 Kasım 2026

KCDP Genel Sekreteri Fidan Ataselim, Kadıköy'de. Foto: ANF

> *KCDP Genel Sekreteri Fidan Ataselim, 25 Kasım öncesinde Kadıköy'de düzenlenen eylemde ANF'ye konuştu. Ataselim, kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerindeki artışı AKP'nin aile politikalarına ve demokrasinin zayıflatılmasına bağladı.*

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu (KCDP) Genel Sekreteri Fidan Ataselim, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü öncesinde İstanbul Kadıköy'de gerçekleştirilen eylemde ANF'ye değerlendirmelerde bulundu. Ataselim, kadın cinayetleri ile şüpheli kadın ölümlerinin artmasının AKP iktidarının uyguladığı politikalarla doğrudan ilgili olduğunu savundu ve "Demokrasinin altı oyuldukça baskı ve şiddet artıyor" ifadesini kullandı.

KCDP, 25 Kasım öncesinde ülkenin farklı yerlerinde sokaklara çıktı. Eylemlerde, sayısı yükselen şüpheli kadın ölümlerinin üzerinin örtülmesi "Örtbas etme, şüpheli kadın ölümlerini aydınlat" sloganıyla protesto edildi. Erkek şiddeti nedeniyle yaşamını yitiren kadınların ailelerinin de katıldığı Kadıköy'deki etkinlikte, cezasızlığın ortadan kalkması ve 6284 sayılı yasanın fiilen uygulanması talep edildi.

Ataselim'e göre şiddetin artışında iktidarın "Aile ve Nüfus 10 Yılı" politikalarının payı büyük. Bu yönde uzun süredir uyarılarda bulunduklarını ancak dikkate alınmadıklarını belirten Ataselim, kadınların çoğunlukla en yakınlarındaki erkeklerce aile içinde öldürüldüğünü söyledi. Ataselim, "Siz eğer 'aile önemli' derseniz, kadınlar öldürülmekle birlikte ölümleri de artık gizlenmeye başlanıyor" diye konuştu. Ona göre aile merkezli bu siyaset, hem cinayetlerin hem de şüpheli ölümlerin çoğalmasına zemin hazırladı.

2026 yılının ilk on ayında 247 kadın cinayeti ve 289 şüpheli kadın ölümünün kayda geçtiğini aktaran Ataselim, şüpheli ölümlerdeki yükselişe özellikle dikkat çekti. Şiddetin sadece aile politikalarıyla açıklanamayacağını, ülkedeki hak ve özgürlük kısıtlamalarıyla birlikte ele alınması gerektiğini dile getirdi. Ataselim, kayyum atamaları, butlan uygulamaları ve fon vurgunculuğu gibi örnekleri bir bütün olarak değerlendirdiğinde demokrasinin temelinin aşındığını, bunun da tüm toplumsal ilişkilere yansıdığını savundu. AKP'nin tek tip bir aile modeli dayattığını, bu modelde kadınların yok sayıldığını ve LGBTQ+ bireylerin de olumsuz etkilendiğini öne sürdü. Ataselim, "Demokrasinin altı oyuldukça baskı ve şiddet artıyor" sözlerini yinelerken, bu baskının ilk hedefinin eşitsizliklerin en altında tutulan kadınlar olduğunu belirtti.

Örtbas mekanizmasının en net biçimde Gülistan Doku dosyasında görüldüğünü ifade eden Ataselim, basına yansıyan şüpheli polis ifadelerini hatırlattı. Bir polisin, kendisine getirilen bir ekran görüntüsünü amirinin emriyle dosyaya koyduğunu söylediğini, bir başkasının ise sudan çıkarılan malzemeler konusunda aileyi bilgilendirmemelerinin istendiğini belirttiğini aktardı. Ataselim, "Bir cinayeti örtbas etmek için devletin bütün imkanlarının seferber edildiğini görüyoruz" değerlendirmesinde bulundu. Faillerin bu tablodan cesaret aldığını, hatta kendilerini haklı gördüğünü söyleyen Ataselim, Bursa'da kalabalık bir markette bir kadına saldıran erkeğin mahkemede "Öldürmek isteseydim, karanlık bir yerde, tanık ve kamera olmayacak bir yerde yapardım" dediğini anımsattı.

Adalet Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığı'na ilişkin de konuşan Ataselim, Aysun Yıldırım dosyası için yaptıkları başvurunun üzerinden bir ay geçmesine karşın bir gelişme yaşanmadığını söyledi. Dairenin, dosya hakkında iki kez takipsizlik kararı veren makama danıştığını belirten Ataselim, "Nerede burada inceleme? Nerede burada araştırma?" diye sordu. Bu birimin, yıllardır verdikleri mücadele ve ailelerin ısrarcı çabası sayesinde kurulduğunu vurgulayan Ataselim, Adalet Bakanı'nın bu adımı övgü ve propaganda malzemesine dönüştürdüğünü ileri sürdü.

Mücadelenin somut hedefler etrafında yürütülmesi gerektiğini kaydeden Ataselim, "Mücadele sabır gerektiriyor. Bir kere başaramadığımızda pes etmemeyi, bir politik fikir, bir hedef ortaya koymayı gerektiriyor" dedi. Bu 25 Kasım'da şüpheli kadın ölümlerine odaklandıklarını, çünkü bu ölümlerin arttığını belirtti. Ataselim, yaşamak, emeğinin karşılığını almak ve eşit yurttaş olarak demokrasi ile barış içinde yaşamak için mücadeleyi sürdüreceklerini, pes etmeyeceklerini söyledi.

Kaynak: ANF

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/fidan-ataselim-demokrasinin-alti-oyuldukca-baski-ve-siddet-artiyor

DOSYA: KADIN VE DİRENİŞ

Hatimoğulları: Barış kadınların eliyle kurulacak

Bedran Can · 24 Kasım 2026

DEM Parti Eş Genel Başkanı Tülay Hatimoğulları grup toplantısında. Foto: ANKA

> *DEM Parti Eş Genel Başkanı Tülay Hatimoğulları, 25 Kasım nedeniyle yalnızca kadınların katıldığı grup toplantısında konuştu: "Kadınlar özgürleşecek, toplum özgürleşecek, barış kadınların eliyle kurulacak."*

DEM Parti Eş Genel Başkanı Tülay Hatimoğulları, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü nedeniyle yalnızca kadınların katılımıyla yapılan Meclis grup toplantısında konuştu. "Kadınlar özgürleşecek, toplum özgürleşecek, barış kadınların eliyle kurulacak" diyen Hatimoğulları, iktidarın kadın politikasını, 2027 bütçesini ve cezaevlerindeki hak ihlallerini eleştirdi.

"25 Kasım, erkek devlet şiddetine karşı isyanın tarihidir"

"25 Kasım tarihi kadınların erkek devlet şiddetine karşı isyanının tarihidir" diyen Hatimoğulları, 66 yıl önce katledilen Mirabal kardeşleri andı. Sakine Cansız, Sebe Demir ve Deniz Poyraz şahsında erkek devlet şiddetiyle yaşamını yitiren bütün kadınları saygıyla anan Hatimoğulları, bir yıl önce kaybedilen Dilan Karaman'ı da özlemle andı.

"Kadınların özgürlük mücadelesi sınır tanımıyor" diyen Hatimoğulları, Suriye'nin yeni anayasasında kadın kimliğinin tanınması ve kadınların kamusal yaşama resmen girmesi için mücadele eden Rojavalı kadınları ve onlarca fermana rağmen özgür ve eşit yaşamı Şengal'de inşa eden Ezidi kadınların direnişini selamladı. Hatimoğulları, Suriye'de Alevi kadınlara yönelik kaçırma ve işkencelerin sürdüğünü de hatırlattı.

"Ailem güvende dediniz, kadınlar neden öldürülüyor?"

Hatimoğulları, kadınların yaşam hakkının ve özgürlüğünün açıkça hedef alındığı bir süreçten geçildiğini söyledi:

"İktidarın kadın politikası dediği şey kadını erkeğe bağımlı kılmaktır. İktidar kadınların nasıl yaşayacağına, nasıl giyineceğine, nasıl güleceğine karışıyor. Aileyi koruma gerekçesiyle 2025'i aile yılı ilan ettiler, yetmedi aile on yılı dediler. Siz kimi ve neyi koruyorsunuz? Kadınlar her gün katlediliyor, şiddet görüyor. Ailem güvende dediniz, bu ülkede kadınlar neden kaybediliyor, neden öldürülüyor? Gülistan Doku nerede, Rojin Kabaiş'e ne oldu, İpek Er'in ölümünden sorumlu olanların hesap vermesi için daha ne bekleniyor? Narin Güran'a ne oldu?"

Hatimoğulları, yalnızca ekim ayında 20 kadının erkekler tarafından katledildiğini, 39 kadının ölümünün şüpheli olduğunu, 2026'nın ilk 10 ayında ise 245 kadının katledildiğini aktardı. "İstanbul Sözleşmesi'nden de 6284 sayılı Kanun'dan da nafaka hakkımızdan da asla vazgeçmeyeceğiz" dedi.

"Kadın Bakanlığı kurulmalı"

Meclis'te görüşülen 2027 bütçesini de eleştiren Hatimoğulları, bütçede aileye yaklaşık 30 milyar lira, kadının güçlenmesine ise yaklaşık 11 milyar lira ayrıldığını, eşini kaybetmiş ve yeterli geliri olmayan kadınlara aylık yalnızca 2 bin lira destek verildiğini söyledi. "Biz lütuf değil hakkımız olanı istiyoruz" diyen Hatimoğulları, ekonomik bağımsızlık, güvenceli iş, eşit işe eşit ücret ve ücretsiz kreş talebini yineledi; Kadın Bakanlığı kurulması gerektiğini vurguladı.

"Kalıcı barışın fırsatı her zamankinden fazla"

Barış ve Demokratik Toplum Süreci'ne de değinen Hatimoğulları şunları söyledi:

"2 yıldır silahlar susmuş, ölüm durmuş. Hepimizin en çok arzuladığı şey. Kalıcı bir barışın fırsatı her zamankinden çok daha fazla mevcut. Barışın toplumsallaşması için toplumun barışa hazırlanmasına yönelik eğitim, kültür ve kamuoyu çalışmaları için bütçe ayrılmalı. Anadilde hizmet için, resmi kurumlarda çevirmenlik için bütçe ayrılmalı. Barış, insanca onurlu bir yaşamın koşullarını oluşturmaktır."

Cezaevlerinde kadınlar

Kadın mahpusların yaşadığı hak ihlallerine de dikkat çeken Hatimoğulları, Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde 6 ay içinde en az 4 adli kadın mahpusun şüpheli şekilde yaşamını yitirdiğini, siyasi kadın tutsakların sağlığa erişimde büyük sorunlar yaşadığını söyledi.

Hatimoğulları, "DEM Parti Kadın Meclisi olarak 25 Kasım'da alanlarda olacağız. Özgür ve eşit yaşam kararlılığımızı bir kez daha ortaya koyacağız" dedi.

Kaynak: Evrensel

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/hatimogullari-baris-kadinlarin-eliyle-kurulacak

DOSYA: KADIN VE DİRENİŞ

Düren'de koruma talebine rağmen katledildi: Vesile Akın davası

Haber Merkezi · 11 Kasım 2026

Almanya'nın Düren kentinde 35 yaşındaki beş çocuk annesi Vesile Akın, ayrı yaşadığı eşi Ferhat Akın'ın saldırısında katledildi. Akın'ın daha önce tehditler nedeniyle polise başvurduğu ve koruma talep ettiği belirtiliyor. Şüpheli cinayet suçlamasıyla tutuklandı.

Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya eyaletindeki Düren kentinde, Bismarck Caddesi'nde 9 Kasım'da meydana gelen olayda, 35 yaşındaki Vesile Akın, şiddetli geçimsizlik nedeniyle ayrı yaşadığı eşi Ferhat Akın'ın saldırısına uğradı. Mêrdînli beş çocuk annesi Akın, ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti. Saldırının ardından olay yerinden kaçan Ferhat Akın, polis tarafından yakalandı.

Vesile Akın'ın, eşi Ferhat Akın tarafından tehdit edildiği gerekçesiyle polise başvurduğu ve koruma talep ettiği belirtildi. Şiddetli geçimsizlik ve tehditler nedeniyle polisin daha önce de işlem yaptığı, uzaklaştırma tedbirlerinin uygulandığı ancak Akın'ın rahatsız edilmeye devam ettiği ifade edildi.

Akın'ın, başvurularına ve uygulandığı belirtilen koruma tedbirlerine rağmen katledilmesi, güvenlik ve kadınları şiddetten koruma mekanizmalarının işleyişine dair soru işaretleri doğurdu. Olay, kadınların şiddet tehdidi karşısında zamanında ve etkili korunmasının önemini yeniden gündeme getirdi.

Yapılan başvuruların, alınan koruma kararlarının ve güvenlik önlemlerinin incelenmesi gerektiği belirtilirken, varsa ihmallerin ortaya çıkarılması ve sorumlular hakkında işlem yapılması çağrısı yapıldı.

Güncelleme ve düzeltme (23 Kasım 2026): Aachen Başsavcılığı'nın dpa'ya açıklamasına göre şüpheli 36 yaşında; cinayet suçlamasıyla tutuklandı. Savcılık saldırıda kullanılan aleti

açıklamadı; ilk haberimizdeki “bıçaklı saldırı” ve “39 yaşında” ifadeleri bu nedenle düzeltildi. Vesile Akın İstanbul’da toprağa verildi: son gelişmeler.

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/duren-de-vesile-akin-katledildi-bes-cocuk-annesiz-kaldi

DOSYA: KADIN VE DİRENİŞ

Amed'de son iki yılda öldürülen kadınlar için 'hafıza ağacı'

Haber Merkezi · 20 Kasım 2026

Amed Büyükşehir Belediyesi Kadın Meclisi, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında Sümerpark'ta 'hafıza ağacı' oluşturdu. Son iki yılda kentte katledilen kadınların isimleri ağaca asıldı. Kadın Meclisi Sekreteryası Rojda Çeçen, görmezden gelmenin de şiddetin parçası olduğunu vurguladı.

Sümerpark'ta bir ağaç, bu kez yapraklarıyla değil, son iki yılda Amed'de katledilen kadınların isimleriyle anılıyor. Amed Büyükşehir Belediyesi Kadın Meclisi, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü dolayısıyla parkta 'hafıza ağacı' oluşturdu. Kadınların isimleri ağaca asıldı; amaç, yaşamlarının ve anılarının toplumsal hafızada canlı tutulması.

Kadın Meclisi Sekreteryası Rojda Çeçen, görmezden gelmenin şiddetin bir parçası olduğunu söyledi ve kadın cinayetlerine karşı mücadelenin ortak sorumluluk gerektirdiğini belirtti. Sümerpark'ta yakın zamanda iki kadının katledildiğini anımsatan Çeçen'e göre ağaca asılan isimler yalnızca isim değil.

Kadın Politikaları Dairesi Başkanı Özden Gürbüz Sümer, çalışmanın Kadın Meclisi tarafından kolektif yürütüldüğünü ifade etti. Gürbüz Sümer, hafıza ağacıyla sadece yaşananları görünür kılmayı değil, toplumsal sorumluluk ve dayanışmayı da büyütmeyi hedeflediklerini söyledi. Katledilen kadınların yaşamlarının kadın mücadelesinin hafızasında yaşatılmasını istediklerini belirten Gürbüz Sümer, hatırlamanın getirdiği sorumluluğun eşit, özgür ve şiddetsiz bir yaşam mücadelesine katkı sunacağını vurguladı.

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/amed-de-son-iki-yilda-oldurulen-kadinlar-icin-hafiza-agaci

DOSYA: KADIN VE DİRENİŞ

Hana: İran'da 2025'te en az 207 kadın cinayeti belgelendi

Bedran Can · 24 Kasım 2026

İran'da kadınlara yönelik şiddete karşı bir eylem. Foto: Getty Images / ANF

> *Hana İnsan Hakları Örgütü, 25 Kasım öncesinde İran'da kadınlara yönelik şiddetin yapısal olduğunu belirterek 2025'te en az 207 kadın cinayetinin kaydedildiğini duyurdu. Örgüte göre 2023'ün ilk yarısındaki 55 vakaya karşılık 2024'ün aynı döneminde 93 vaka yaşandı.*

Hana İnsan Hakları Örgütü Hukuk Bürosu, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü öncesinde İran'da kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin yapısal bir sorun olmayı sürdürdüğünü bildirdi. Örgütün açıkladığı verilere göre 2025 boyunca ülke genelinde en az 207 kadın cinayeti belgelendi. Hana, adli kayıtlara erişimin sınırlı olması ve şeffaf bir kayıt sisteminin bulunmaması nedeniyle gerçek sayının daha da yüksek olabileceğini kaydetti.

Örgütün karşılaştırmalı verileri, 2023'ün ilk altı ayında en az 55 olan kadın cinayeti sayısının 2024'ün aynı döneminde 93'e çıktığını, yani yaklaşık yüzde 69'luk bir artış yaşandığını gösteriyor. Hana ayrıca bu cinayetlerin aile içi tartışma ya da "namus" sorunu diye sunulmasının, suçun cinsiyete dayalı yönünü ve failin sorumluluğunu örttüğünü savundu. Örgüte göre şiddet, erkek egemenliği, yasalardaki ayrımcılık ve koruma mekanizmalarının işlevsizliğiyle iç içe.

Açıklamada, İran İslam Ceza Kanunu'nun 301. maddesine de dikkat çekildi. Bu madde, çocuklarını kasten öldüren baba ve baba tarafından dedeyi kısas cezasından muaf tutuyor. Hana, söz konusu düzenlemenin yaşam hakkının herkes için eşit korunması ilkesini zayıflattığını belirterek ayrımcı cezai ayrıcalıkların sona erdirilmesini ve faillerin hesap vermesini talep etti.

İran'ın uluslararası insan hakları sözleşmeleri uyarınca kadınların ve çocukların yaşam hakkını koruma, şiddeti önleme ve risk altındakilere etkili koruma sunma yükümlülüğü bulunduğunu hatırlatan örgüt, Kirmaşan'da Sewgend Seyîdî'nin öldürülmesini örnek gösterdi. Hana, kadın cinayetlerini önlemek için ayrımcı yasaların değiştirilmesi, güvenli sığınakların açılması, kadınların adalete erişiminin güvenceye alınması ve zorla ile çocuk yaşta evliliklerin engellenmesi çağrısında bulundu. Açıklamada hiçbir geleneğin, aile otoritesinin ya da "namus" anlayışının kadınların yaşam, özgürlük ve onur haklarının önüne geçemeyeceği vurgulandı.

Kaynak: ANF

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/hana-iranda-2025te-en-az-207-kadin-cinayeti-belgelendi

BERXWEDAN KOVAR · SAYI 1

Köşe Yazıları

KÖŞE YAZISI

Kadın Özgürleşmeden İnsanlık Kurtulamaz

Şoreş Amargî · 25 Kasım 2026

> *25 Kasım bir anma değil, hesaplaşma günüdür. Kur'an'ın kadını erkekle aynı nefesten sayan özü, Amed Zindanı'ndaki kadın direnişi ve Önder Apo'nun kadın özgürlüğü bakışı aynı kapıya çıkar: Erkek egemenliğine hayır.*

Zindandan dağlara, dağlardan özgür meydanlara: Kadının direnişi

25 Kasım sadece bir anma günü değildir, bir hesaplaşma günüdür. Çünkü kadına yönelik şiddet bir kaza değildir, bir erkeğin öfkesi değildir. Kadına yönelik şiddet bir sistemdir. Devletin, ailenin, sermayenin, din adına konuşan erkek egemen yorumun ve savaşın ortak düzenidir. Kadın dövülüyor, öldürülüyor, susturuluyor, tecavüze uğruyor, emeği çalınıyor, bedeni denetleniyor.

Erk olan bu iktidar, bu sistem ve bu düzen kadının özgür olmasından korkuyor. Kadın özgür olursa ailedeki kölelik düzeni sarsılır; kadın özgür olursa devlet dediğin erkek iktidarı sarsılır; kadın özgür olursa erkek dediğin efendi olma hakkını kaybeder. O yüzden kadına şiddet münferit değil, politiktir. Ve cevabı da politik olmak zorundadır.

Bugün bu cevabı anlamak için üç tarihi hakikate aynı anda bakmak zorundayız. Birincisi İslam'ın özünde kadına verdiği değerdir, ikincisi PKK'nin çıkışında ve zindan direnişinde kadının oynadığı kurucu roldür, üçüncüsü Önderlik'in kadın özgürlüğünü toplum özgürlüğünün temeli sayan bakışıdır. Bunlar birbirine zıt değil, aynı hakikatin farklı dillerde söylenmesidir. Çünkü hem Kur'an, hem zindan direnişi, hem de kadın özgürlük mücadelesi aynı şeyi söyler: Kadın kul değildir, kadın mal değildir, kadın erkeğin tamamlayıcısı ya da gölgesi değildir; kadın başlı başına bir iradedir, bir öznedir, bir insandır.

Allah Kur'an'da bunu en açık şekilde Nisa Suresi 1. ayette ilan eder: "Ey insanlar! Sizi tek bir nefisten (yani aynı ruhtan; burada yanlış anlaşılma olmasın, 'bir şahıstan yarattım' demiyor) yaratan, ondan eşini yaratan ve ikisinden birçok erkek ve kadın meydana getiren Rabbinizden sakının." Yaratılışta kadın ikinci sınıf değildir; aynı nefesten, aynı özden gelmiştir, erkeğin kaburgasından türetilmiş bir eksik değildir.

Aynı hakikat Ahzab Suresi 35. ayette daha da keskinleşir: "Müslüman erkekler ve Müslüman kadınlar, mümin erkekler ve mümin kadınlar, itaat eden erkekler ve itaat eden kadınlar, doğru sözlü erkekler ve doğru sözlü kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, Allah'a huşu duyan erkekler ve Allah'a huşu duyan kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, iffetlerini koruyan erkekler ve iffetlerini koruyan kadınlar, Allah'ı çok anan erkekler ve Allah'ı çok anan kadınlar var ya, işte Allah onlar için bağışlanma ve büyük bir ödül hazırlamıştır." Ayet kadını erkeğin ardından saymaz, erkeğin yanında sayar; aynı imanı, aynı sorumluluğu, aynı ödülü verir.

Nahl Suresi 97. ayet de bunu mühürler: "Erkek olsun kadın olsun, kim mümin olarak salih amel işlerse, ona güzel bir hayat yaşatacağız." Cennetin kapısı erkekler için daha geniş değildir; amel kiminse ödül onundur.

Rum Suresi 21. ayette evlilik bir sahiplenme değil, bir sükûnet anlaşması olarak tarif edilir: "O'nun ayetlerinden biri de, kendileriyle huzur bulasınız diye size kendi cinsinizden eşler yaratması ve aranıza sevgi ve merhamet koymasıdır." Sevgi yoksa, merhamet yoksa orada nikâh vardır ama İslam yoktur; orada erkek vardır ama eşlik yoktur; orada şiddet vardır ama meşruiyet yoktur.

Nisa Suresi 19. ayet ise erkek egemenliğine en sert darbeyi vurur: "Kadınlarla iyi geçinin. Onlardan hoşlanmadıysanız bile, Allah hoşlanmadığınız şeyde çok hayır yaratmış olabilir." Yani kadını beğenmedim, sevmedim, istemedim diye dövemezsin, aşağılayamazsın, boşayıp sokağa atamazsın. İslam kadına şiddet hakkı vermez, kadına şiddet karşısında erkeğe sınır çizer. Peygamber'in Veda Hutbesi'nde "Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu konuda Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim" demesi, bu sınırın ahlaki özetidir.

Peki sonra ne oldu, neden bugün din adına kadın dövülüyor, kadın kapatılıyor, kadın susturuluyor? Çünkü İslam'ın bu özgürlükçü özü, sonradan erkeklerin elinde bir egemenlik yorumuna çevrildi. Nisa Suresi 34. ayet bağlamından koparılıp erkeğe dövme ruhsatı gibi okundu; oysa ayetin tamamı ailedeki geçimsizliğe çözüm arar, şiddeti kutsamaz. Kadının şahitliği, mirası, boşanması hep erkek lehine yorumlandı. Tıpkı devletin kanunu kendi lehine yorumlaması gibi, erkek de dini kendi lehine yorumladı.

İşte PKK'nin çıkışında kadınların yaptığı şey, tam da bu sahte yoruma karşı çıkmaktı. Sakine Cansız ve onunla birlikte yola çıkan kadınlar, sadece devlete değil, kendi evlerindeki, kendi aşiretlerindeki erkek egemenliğine de başkaldırdı. 1978'de PKK kurulduğunda kadın destekçi değil, kurucuydu: Karar veren, eğitim veren, örgütleyen, bedel ödeyendi.

1980 darbesinden sonra Amed 5 Nolu Cezaevi'nde kadınlar çifte işkence gördü; hem siyasi oldukları için hem de kadın oldukları için. Saçları kesildi, bedenleri teşhir edildi, cinsel şiddetle tehdit edildiler. Çünkü düşman biliyordu: Kadının bedenini kırarsan iradesini kırarsın. Ama kadınlar kırılmadı. Açlık grevinde, ölüm orucunda, koğuş direnişinde teslim olmadılar, arkadaşlarına ihanet etmediler, onurlarını pazarlık konusu yapmadılar.

Zindan, kadın için bir yenilgi yeri değil, bir okul oldu. Kadın orada direnmenin sadece silahla değil, bedenine, diline, onuruna sahip çıkmakla da olduğunu öğrendi ve bunu bütün kadınlara bir miras, bir manifesto olarak öğretti. Bugün 25 Kasım'da konuştuğumuz kadın bedenine yönelik şiddet, işte o zindanda en çıplak hâliyle yaşandı ve orada reddedildi.

Önderlik'in kadın bakışı da bu zindan gerçeğinden doğdu. Önder Apo kadın köleliğinin bütün köleliklerin en eskisi olduğunu söylediğinde, bunu bir slogan olarak söylemedi. Tarihe baktı ve gördü ki devlet kurulmadan önce kadın köleleştirildi, tapınak kurulmadan önce kadın susturuldu, aile kurulmadan önce kadın mal yapıldı. O yüzden "Kadın özgürleşmeden toplum özgürleşemez" dedi. O yüzden kadın örgütlenmesini erkeğin iznine bağlamadı; kadın kendi meclisini, kendi akademisini, kendi savunmasını kurmalı dedi.

Jineoloji dediği şey de buydu: Tarihi erkeğin gözünden değil, kadının gözünden okumak. Tarihte kadın yok sayıldı; Jineoloji kadını tarihe geri çağırdı. Bugün bu bakış eşbaşkanlık sisteminde, özerk kadın örgütlenmesinde hayat buluyor. Kadın mecliste sadece sandalye doldurmuyor, karar veriyor. Kadın sokakta sadece yürümüyor, öncülük ediyor. Kadın evde sadece çocuk büyütmüyor, yeni bir toplumun ahlakını kuruyor.

Bu yüzden 25 Kasım'da söylediğimiz söz hem İslami, hem insani, hem devrimcidir ve aralarında hiçbir çelişki yoktur. Kur'an diyor ki kadın ve erkek aynı nefestendir; zindan diyor ki kadın teslim olmayandır; Önderlik diyor ki kadın özgürleşmeden toplum özgürleşemez. Üçü de aynı kapıya çıkar: Erkek egemenliğine hayır. Kadını döven erkeğe, kadını satan devlete, kadını susturan yoruma, kadını öldürüp namus diyen zihniyete hayır.

> ***Kadına şiddet Allah'ın emri değildir, geleneğin uydurmasıdır. Kadına şiddet ailenin hakkı değildir, erkek egemenliğinin suçudur. Kadına şiddet özel mesele değildir, kamusal bir savaş suçudur.***

O yüzden 25 Kasım'da sadece mum yakmayacağız, sadece slogan atmayacağız, sadece bir gün ağlayıp ertesi gün susmayacağız. Kadının kendi örgütünü, kendi iradesini, kendi özgürlüğünü savunacağız. Çünkü bir kadın öldürüldüğünde sadece bir kadın ölmez, bir toplumun vicdanı ölür. Bir kadın özgürleştiğinde sadece bir kadın kurtulmaz, bütün insanlığın zincirinden bir halka kopar. Kadın özgürleşecek, toplum özgürleşecek, insanlık kurtulacak.

> ***Özgür kadın, özgür toplumun inşasıdır.***

Ayetler, İhsan Eliaçık'ın "Yaşayan Kur'an" mealinden alıntılanmıştır.

Kapak görseli: Amed'de 8 Mart kutlaması. Hevaldenizkaya, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/kadin-ozgurlesmeden-insanlik-kurtulamaz

KÖŞE YAZISI

Duyulmayan Seslerin Türküsü

Nujiyan · 25 Kasım 2026

> *Bir halkın türküsünü susturmak, yalnızca bir ezgiyi değil, o ezginin taşıdığı hafızayı da susturmaya çalışmaktır. Anlamak aynı dili konuşmakla değil, karşındakinin varlığına saygı duymakla başlar.*

Bir haykırış değildi bizimkisi. Belki de yıllardır duyulmayan sesimizi duyurabilmekti tek isteğimiz. Dilimizden çok kimliğimizi, kelimelerden çok yaşanmışlıklarımızı, türkülerimizden çok içimizde biriktirdiğimiz acıları anlatmaktı niyetimiz.

Hiç gerçekten dinlediniz mi bizim türkülerimizi? Yalnızca melodisini değil, taşıdığı hikâyeyi, içinde sakladığı özlemi, ayrılığı, hasreti ve kuşaktan kuşağa aktarılan hafızayı dinlediniz mi?

Çünkü her türkü yalnızca söylenmiş bir şarkı değildir. Bazen bir annenin evladına duyduğu özlem, bazen yarım kalmış bir hayat, bazen de adı konulmamış acıların nesilden nesile taşınan sesidir.

Peki, hiç duydunuz mu duyulmayan sesleri? Kendini anlatmaya çalışırken yanlış anlaşılanları, varlığını ifade ederken ötekileştirilenleri, kendi diliyle bir kelime söylemenin bile ne kadar büyük bir anlam taşıdığını?

Belki de asıl mesele tam burada başlıyor. Bir insanın ya da bir halkın kendisini ifade etme çabasını neden bir tehdit olarak algılarız? Farklı bir dilin, başka bir kültürün, başka bir türkünün varlığı neden ortak yaşamın zenginliği olarak görülemez?

Tıpkı aşk gibi... Aşkın da dili, dini, rengi, milleti yoktur. İnsan hangi dili konuşursa konuşsun, sevincini de acısını da aynı yürekle yaşar. Sen gibi, ben gibi, biz gibi... Dünyanın neresinde yaşarsak yaşayalım, mesleklerimiz, düşüncelerimiz, hayatlarımız farklı olabilir. Belki hayallerimizi başka kelimelerle anlatırız ama hayal kurmanın, sevmenin, özlemenin ve sevilmenin dili aynıdır. Çünkü insanı birbirine yaklaştıran, aynı dili konuşmak değil, aynı duyguda buluşabilmektir.

> ***Oysa anlamak, aynı dili konuşmakla başlamaz. Anlamak, karşındakinin varlığına saygı duymakla başlar.***

Çünkü insanın acısı dile göre değişmez; özlemi, sevinci ve özgürlük arzusu da başka bir dilde söylendiğinde anlamını kaybetmez.

Bizimkisi duyulmak için yükselen bir sesti. Bir başkasının sesini bastırmak değil, kendi sesimizle var olabilmekti. Bir kimliği diğerinden üstün tutmak değil, farklılıklarımızla aynı gökyüzünün altında yaşayabilmekti.

Belki de artık birbirimize kulak vermenin zamanıdır. Çünkü bir halkın türküsünü susturmak, yalnızca bir ezgiyi değil, o ezginin taşıdığı hafızayı da susturmaya çalışmaktır.

> ***Unutmayalım; bir halkın türküsünü duymak için onun dilini bilmek zorunda değilsiniz. Bazen bir halkı anlamaya, sustuğu yerdeki acıyı duyabilmekle başlanır.***

Kapak görseli: Dengbêj Kazo, Voice of America, Wikimedia Commons, kamu malı

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/duyulmayan-seslerin-turkusu

KÖŞE YAZISI

Küçük Bir Sitem: Bugüne ve Yarına

Sîpan Xelat · 25 Kasım 2026

> *Bütün öfkemiz bizi ayrıştıran sisteme olmalı, birbirimize değil.*

Bugün gecesinden yazıyorum. Sabah olunca o güzel kadınlar birer birer süslenerek akacak alanlara. Öfkeleri, sitemleri, sevgileri evlerden sokaklara taşacak. Bütün kadınlar binlerce yıldır kendilerini köleleştirmek isteyen sisteme haykırıp "Haddini bil!" diyecek.

Evlerde bastırılmış birçok ses yan yana ve çok güçlü, en güzel sloganları atacak. Bazıları örecek saçlarını, bazıları en güzel renkleri sürecek dudaklarına, gözlerine, tırnaklarına. Bazılarının ellerinde gülümsetirken düşündüren pankartlar, bazılarının ise yasları olan pankartlar olacak. Moru seven kadınlar minik detaylara saklayacak onu. Bazıları rengârenk, bazıları siyahlara bürünerek gelecek. Dünyanın her yerinde milyonlarca kadının aracı sevgi, amacı özgür yaşamak olacak. Yüzlerce, binlerce kilometreyi, sınırları birleştiren bir özgürlük arzusu saracak yürekleri.

Her dilden ve kültürden varlıklarını ve özgürlüklerini ifade eden sesler yükselecek. Her kadın bir başka dilde yaşam bulacak; yitirilen ve şiddete maruz kalan her yaşam, bambaşka dillerde öfkeye dönüşüp dayanışmanın örneğini oluşturacak. Çünkü biz hissederiz. Biz hissederiz, değil mi?

Biz bedenleri kirli yataklara hapsedilmiş kadınları, sevgisi kullanılıp katline sebep sunulanları, tecavüzcüsünün travmasını atlatamamışken bir bebeğe annelik edenleri, fabrikalarda sömürülenleri, evi zulüm yuvasına dönenleri, sokakta korkarak yürüyenleri, adaletin var olan hukukla sağlanamadığını bilip onuruyla cezaevinde güneşe hasret kalanları, saçlarını okşamaya kıyamadığımız çocukların duyamadığımız çığlıklarını...

> ***Biz... Hissederiz, değil mi? Biziz çünkü hepsi.***

Bugün sitem etmek istiyorum bize

Dünyanın bütün ülkelerinde, bütün dillerde kadınlar özgürlüğe sarılarak kutlarken neden Türkiye sahasında işler değişiyor? Birbirimizi neden itiyor ve her sene bir itişme yansıtıyoruz kameralara? Genelde bu görüntülerde itişme sebebi, bir halkın anadili olan Kürtçe oluyor. Bir halkın kendini yeniden doğurduğu sloganlar oluyor:

> ***"JIN, JIYAN, AZADÎ."***

>

> ***Bilmeyenler için: Kadın, yaşam, özgürlük.***

Milyonlarca kadının var ettiği, emeğiyle inşa ettiği ve anlamlandırdığı bu kelimeler neden bizi rahatsız ediyor? Çok beğendiğimiz sistem tarafından bir halkın dili yok sayılıyor diye mi? Ya da yine çok beğendiğimiz sistem çıkıp birilerini terörist ilan etti diye mi? Terörizm haklarını istemek mi, yoksa köyleri yakıp yıkarak kadınları, çocukları, yani bütün bir halkı yok etmek midir?

Terörizm nedir?

Terörizm nedir, bize biraz anlatmak istiyorum. Terörizm binlercesini katledip, öldürülen kadınların karnındaki bebeklerin cinsiyetine kadar fütursuzca iddiaya girmektir. Terörizm Taybet Anayı katledip bedenini günlerce sokakta bırakmaktır. Cemile'ye sıkılan kurşundur terörizm, bir annenin evladını, bedeni çürümesin diye

evindeki buzdolabında saklamasına mecbur bırakmaktır...

Terörizm, özel savaşla jandarma ve polislerin üniversiteli genç Kürt kadınlarına tecavüz edip katletmesidir. Terörizm, direniş şarkılarını anadilinde söyleyen Nûdem Durak'ı zindanda terörist diye esir almaktır. Erkek şiddetine ve sisteme karşı saçlarını ören kadınları cezalandırmaktır. Terörizm, terörist diyerek katledilen kadınlara dönüp "Oh olsun!" demektir.

Ayrışmasın mücadelemiz

Amacımız yek, aracımız yek olmalıdır. Mücadelemiz niye ayrışıyor? Ayrışmasın mücadelemiz. Bizden bir sesin sitemidir bu. Oysa sarılmalı bütün kadınlar birbirine. Örgülerimiz birbirine kavuşup sarabilmeli dünyayı. Bizi ayrıştıran sistemin ta kendisi; bizi evlere hapsedip dışarıda da köle eden sistemin ta kendisi. Bizim içimizde yaşadığımız kavgamızdan zevk alan, o kirli kan emicilerin ta kendisi. Yalnız bugün değil, her gün hakikati doğurmalı ve yeni bir toplumun inşasında yaratıcı biz olmalıyız. Bizden alınan hakları emeğimizle almalı, sistemi kendi dar sınırlarına hapsetmeliyiz.

Çünkü biz başarırsak artık kazanılmış özgürlüğün yıldönümünü kutlayabiliriz. Başarmak için, bizi ayrıştırıp bir öfke topuna dönüştüren sisteme karşı olmalı bütün öfkemiz. Bütün öfkem sistemedir, bize değil. Bugün çok güzel bir gün olacak ve biz yine her bir bakışta derinliği görecek, hissedeceğiz, değil mi?

> ***Yüreğim bütün güzel kadınlarla. "JIN, JIYAN, AZADÎ!"***

Bizden biri.

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/kucuk-bir-sitem-bugune-ve-yarina

KÖŞE YAZISI

Kadınların Armonisi: “Her kadın bir ritim, her ritim bir devrim.”

Jorîn Pezkovî · 20 Kasım 2026

> *Ritim yalnızca müzik değil; denge, düzen ve hayatın akışıdır. Benim için özgürlük, başkasının belirlediği ritme ayak uydurmak değil, kendi ritmini yaratabilmektir.*

> ***“Her kadın bir ritim, her ritim bir devrim”***

Bu sloganın felsefesinde ritmi yalnızca müziksel bir kavram olarak değil; dengeyi, düzeni, sürekliliği ve hayatın başından sonuna kadar var olan akışı temsil eden bir kavram olarak ele alıyorum. Çünkü ritim, yaşamın bütününde var olan, her şeyi birbirine bağlayan bir düzendir. Her kadın da bu büyük bütünün içerisinde kendine özgü bir ritim taşır.

Ancak ritim yalnızca var olan düzene uyum sağlamak, onun içerisinde bir yer edinmek ya da kendisine dayatılanı kabul etmek değildir. Bazen o düzeni sorgulamak, sınırlarını aşmak, kendi akışını ve sesini bulmaktır. İşte bu yüzden her ritmi bir devrim olarak görüyorum. Çünkü devrim yalnızca mevcut düzeni değiştirmek değil, o düzenin dışına çıkabilme cesaretini göstermek, insanın kendi varoluşunu özgürce kurabilmesidir. Kadının kendi sesini, kimliğini ve yaşamını belirlemesi de bu başkaldırının bir parçasıdır.

Her kadının mücadelesi, yürüyüşü ve özgürlük anlayışı farklıdır; tıpkı her ritmin kendine özgü olması gibi. Benim için özgürlük, başkasının belirlediği ritme ayak uydurmak değil, kendi ritmini yaratabilmektir. Bu nedenle bu slogan benim için yalnızca birkaç kelimeden ibaret değil; düzenin, değişimin, direnişin ve özgürlüğün bir araya geldiği bir düşüncenin ifadesidir.

Kapak görseli: Zahra Beyrati / Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/kadinlarin-armonisi-her-kadin-bir-ritim-her-ritim-bir-devrim

KÖŞE YAZISI

Dört Duvarın Ardında Kalan Sesler

Rojîyan · 17 Kasım 2026

> *Bir kapıyı kapatmak, ardındaki soruları ortadan kaldırmıyor. Bir sesi susturmak, anlatılmak istenenleri yok etmiyor; yalnızca söylenemeyen sözleri çoğaltıyor.*

Ve en çok da içimde yankılandı duyulmayan seslerim...

Soğuk bir duvarın arkasında, açılmayı bekleyen kapıların ardında kaç hayatın yarım kaldığını düşündüm. Kaç hayal ertelendi, kaç özlem birikti, kaç insan söylemek istediklerini kendi içine gömmek zorunda kaldı? Dışarıda hayat bütün hızıyla akıp giderken, içeride zamanın bile yürümeye çekindiği hayatlar vardı.

Kimi sevdiklerinin sesini duymayı bekliyor, kimi bir sabah kapısının açılacağına inanıyor. Kimi çocuklarının büyüyüşünü uzaktan izliyor, kimi de yıllardır dokunamadığı bir hayatın özlemini taşıyor. Bir takvim yaprağının değişmesiyle geçmiyor bazı bekleyişler. Çünkü insanın içindeki zaman, bazen dört duvar arasında durmuş gibi kalıyor.

Üstelik insanı en çok yoran şey, yalnızca kapalı kapılar değil; sesini duyurabileceği bir yol bulamamak. Anlatacakları, söyleyecekleri, belki de kendisini ifade edebilmek için beklediği bir fırsat var. Fakat bazen konuşabilmenin bile önüne görünmez duvarlar örülüyor.

Hani her şeyi konuşarak çözebilirdik? Hani insan insana anlatır, dinler, anlamaya çalışırdı? Peki, konuşmak isteyenlerin sesine neden bu kadar uzak kalıyoruz? Bir insanın kendisini anlatabilmesi için önce neyi, kime, nasıl kanıtlaması gerekiyor?

Oysa her hayatın anlatılmamış bir hikâyesi, her suskunluğun ardında duyulmayı bekleyen bir nedeni vardır. Bir insanı yalnızca hakkında söylenenlerle, taşıdığı kimlikle ya da düşünceleriyle değerlendirmek ne kadar kolay; peki hiç onun yerinde durup dünyaya baktık mı?

Siyasetin gölgesi bazen öyle büyüyor ki insanın sesi, düşüncesi ve varlığı o gölgenin altında kayboluyor. Oysa farklılıklarımızla konuşabilmek, birbirimizi dinleyebilmek ve aynı hayatın içinde birbirimize yer açabilmek bu kadar zor olmamalıydı.

Belki de en büyük yanılgımız, suskunluğu kabullenmekle çözüm bulduğumuzu sanmak. Bir kapıyı kapatmak, ardındaki soruları ortadan kaldırmıyor. Bir sesi susturmak, anlatılmak istenenleri yok etmiyor. Yalnızca söylenemeyen sözleri çoğaltıyor.

Ve geceler yine soğuk... Dışarıda hayat devam ediyor, sohbetler sürüyor, insanlar yarına dair hayaller kuruyor. Dört duvarın ardında ise bir başka hayat, bir başka bekleyiş var. Belki bir telefon sesi, belki tanıdık bir yüz, belki de yıllardır beklenen o kapının açılacağı ana tutunmuş bir umut...

İnsan bazen en çok da kendisine ait olan bir hayatı uzaktan izlemek zorunda kaldığında yorulur.

Ben yine de inanıyorum; konuşmanın yerini sessizliğin, anlamanın yerini önyargıların almadığı bir dünya mümkün. Çünkü hiçbir kapı sonsuza kadar kapalı kalmamalı, hiçbir insan yalnızca susturulabildiği için unutulmamalı.

Ve belki de bütün mesele, bir gün o kapıların ardındaki sesleri gerçekten duyabilecek kadar insan kalabilmektir.

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/dort-duvarin-ardinda-kalan-sesler

KÖŞE YAZISI

Şimdi sormanın günü!

Nujiyan · 21 Kasım 2026

> *On üç kurşunla susturulan bir çocuğun ardından hangi vicdan rahat uyuyabilir? Siz kararlarınızla dosyaları kapatabilirsiniz; ama bizim hafızamızda kapanmayan sorular var.*

> ***Şimdi sormanın günü değil de ne zaman?***

On üç kurşunla susturulan bir çocuğun ardından hangi vicdan rahat uyuyabilir? Hangi akıl, hangi hukuk, hangi adalet anlayışı dönüp de kendisine şu soruyu sorabilir: Öldürülen kimdi, suçlanan kimdi, peki asıl hesap vermesi gereken kim?

Bir çocuğun hayatına son veriliyor. Ardından onun adı, kimliği, yaşadıkları ve hatta ölümü bile tartışmaya açılıyor. Peki hiç kimse dönüp de o çocuğun elinden alınan hayatı sorgulamıyor mu?

Sayın Yargıtay, size sormak istiyorum: Verdiğiniz bir kararın ardından hiç başınızı yastığa koyup vicdanınızla baş başa kaldınız mı? Bir dosyanın kapanması, bir insanın acısının da sona erdiği anlamına mı geliyor? Hukuk bir kararla noktalanabilir ama vicdanın soruları hangi kararla susturulabilir?

Terör yalnızca tetiği çeken parmakta mı aranmalı? Ya hakikati örtenlerde, insan hayatını değersizleştirenlerde, adaleti sorgulanamaz bir makama dönüştürenlerde ne aramalıyız?

Bir çocuğu öldürmek yetmedi mi? Bir de ardından onun hatırasını suçlamalarla mı yaralayacaksınız?

Unutmayın; insanın onurunu, kimliğini ve hakikati elinden almaya çalışan hiçbir zihniyet tarihin vicdanından kaçamaz.

> ***Bizim öfkemiz unutulmuş bir hayatın değil, unutturulmak istenen hakikatin öfkesidir.***

Biz sormaya devam edeceğiz. Çünkü susarsak yalnızca bir çocuğun hikâyesine değil, yarın başka çocukların yaşayacağı hayata da sırtımızı dönmüş oluruz.

Siz kararlarınızla dosyaları kapatabilirsiniz. Ama bizim hafızamızda kapanmayan sorular var. Ve o sorular, adalet yerini bulana kadar peşinizi bırakmayacak.

Kapak görseli: Bern'deki Adalet Çeşmesi heykeli / Wikimedia Commons, kamu malı

Sitede okuyun: berxwedannuce.com/tr/haber/simdi-sormanin-gunu

BERXWEDAN KOVAR

Gelecek sayı ayın başında · berxwedannuce.com

Telegram: t.me/BerxwedanHaber · Instagram: @berxwedannuce · YouTube: @BerxwedanNuce